

17 -01- 2023

no. / /

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Soili Vasikainen
PL 29
00023 Valtioneuvosto

Hei!

Ohessa Kotuksen tulossopimus **VN/17561/2023** allekirjoituksin sopimuksen mukaan. Sopimus allekirjoitettiin kahtena kappaleena eli tämä on opetus- ja kulttuuriministeriön kappale.

Ystävällisin terveisin

Jamima Löfström
suunnittelija
Kotimaisten kielten keskus
Hakaniemenranta 6
00530 Helsinki
puh. 0295 333 276
jamima.lofstrom@kodus.fi

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Kotimaisten kielten keskuksen välinen
tulossopimus vuodelle 2025

Sisällys

1	Strategiset linjaukset.....	3
2	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	4
3	Tulostavoitteet	5
4	Voimavarojen hallinta	9
	Voimavarojen hallinnan laadulliset tavoitteet	9
	Voimavarojen hallinnan määrälliset tavoitteet	9
5	Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset	13

1 Strategiset linjaukset

Suomen menestys, hyvinvointi ja kestävä kasvu perustuvat inhimillisen ja sosiaalisen pääoman kasvuun ja innovaatioihin. Suomi on kuitenkin jäänyt tuottavuuden ja talouden kasvussa verrokkimaista jo pitkään. Suomen koulutustason nousu on pysähtynyt. Luovien alojen kasvupotentiaalia ei ole hyödynnetty riittävästi. Erot suomalaisten hyvinvoinnissa ja terveydessä ovat suuret. Liikkumattomuus on suuri haaste kaikissa länsimaissa. Liian monen ihmisen hyvinvointia uhkaa liikkumattomuus, joka johtaa toimintakyvyn heikkenemiseen. Väestö vanhenee ja syntyvyys on matala. Alueiden kehitys eriytyy. Samaan aikaan myös Suomen ja Euroopan kansainvälinen toimintaympäristö on muuttunut.

Sivistyshallinnolla on keskeinen rooli toimintaympäristön haasteisiin vastaamisessa. Sivistyshallinto mm. turvaa sivistyksellisten perusoikeuksien yhdenvertaista toteutumista, panostaa perustaitojen oppimiseen ja tukeen, vahvistaa kulttuurin ja luovien alojen merkitystä yhteiskunnassa ja edistää kansalaisten hyvinvointia ja osallisuutta sekä edistää toimillaan talouskasvua. Myös toimialan rakenteiden ja rahoituksen uudistamisessa sivistyshallinnolla on keskeinen tehtävä.

Viraston tulossopimus perustuu keskeisiin strategisiin linjauksiin, jotka on esitetty hallitusohjelmassa kaudelle 2023–2027 ja sen pohjalta laadittavassa hallituksen toimintasuunnitelmassa, julkisen talouden suunnitelmassa vuosille 2025–2028, ministeriön ehdotuksessa vuoden 2025 talousarvioksi, opetus- ja kulttuuriministeriön strategiassa 2030 sekä hallinnonalan toimialakohtaisissa ja virastoja koskevissa strategioissa, periaatepäätöksissä ja toimintaohjelmissa.

Valmistelussa otetaan huomioon Sivistyshallinto 2030-muutosohjelman mukaiset linjaukset vuosille 2024–2026.

Viraston toimintaan vaikuttavat myös valtionhallinnon yhteiset strategiset linjaukset kuten julkisen hallinnon strategia, julkisten hankintojen strategia sekä valtioneuvoston periaatepäätökset valtion toimitilastrategiaksi ja monipaikkaisen työn, opiskelun ja asumisen edistämiseksi sekä valtioneuvoston selonteko Suomen digitaalisesta kompassista.

Keskeisiä strategisia linjauksia ja tavoitteita sisällytetään tulossopimukseen myös valtionhallinnon tuottavuusohjelmaan ja virastorakenteeseen liittyen, henkisistä voimavaroista, riskienhallinnasta, tiloista ja infrastruktuurista, tasa-arvosta, yhdenvertaisuudesta, kulttuurisesta moninaisuuden edistämisestä sekä kestävästä kehityksestä.

2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

2.1 Hallitusohjelmasta tulevat yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet

Hallituksen asettamat yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle ovat:

- Varhaiskasvatuksen laatu paranee.
- Suomalaisten oppimistulokset ja koulutustaso nousevat.
- Perustaitojen osaaminen vahvistuu ja jokainen saavuttaa peruskoulusta riittävät perustiedot.
- Sivistys (koulutus, tiede, kulttuuri ja taide, nuoriso- ja liikunta) luo edellytyksiä talouden kasvuille.
- Koulutus vastaa paremmin työelämän tarpeisiin ja vähentää kohtaanto-ongelmaa.
- Työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten määrä vähenee.
- Kaiken ikäiset suomalaiset liikkuvat enemmän.

2.2 Sivistyshallinnon yhteiset toiminnalliset tavoitteet

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala muodostaa sivistyshallinnon, jolla luodaan edellytyksiä Suomen talouden kasvuille, kilpailukyvyille ja hyvinvoinnille sivistyksen, luovuuden, innovaatioiden ja osaamisen kautta. Sivistyshallinnon yhteiset toiminnalliset tavoitteet ovat:

- Toteutetaan valtionhallinnon tuottavuusohjelmaa, jolla tuetaan hallituksen julkisen talouden kestävyysvajetta. Digitalisaation mahdollisuuksia hyödynnetään hallinnollisen työn vähentämisessä.
- Virastot toimeenpanevat Sivistyshallinto 2030 uudistuksen ja sopeuttavat toimintansa TAE:n 2025 ja JTS:n 2026–2029 mukaisesti niin, että uusien virastojen toiminta käynnistyy 1.1.2026. Yhdistyvät virastot toteuttavat Palkeiden kanssa yhteistyössä OKM virastorakennemuutoshankkeen (OKM2026-hanke) vuoden 2025 aikana. Osana uudistusta OKM ja virastot kehittävät ministeriön johdolla yhteisiä palveluita. Yhdistyvissä virastoissa valmistellaan toiminnan käynnistämisen edellyttämät perustietotekniikkapalveluiden muutokset. Virastot osallistuvat keskitettyjen perustietotekniikkapalveluiden toteutukseen ja käyttöönottoon niin, että uusien virastojen toiminta voidaan käynnistää tuloksellisesti hyödyntäen yhteisiä palveluita 1.1.2026. Vastuuvirasto Opetushallitus vastaa uudistuksesta ja sen toimeenpanosta.
- Parannetaan johtamista opetus- ja sivistyssektorilla.
- Sivistyshallinnon toiminnassa vahvistetaan varautumista ja riskienhallintaa valtionhallinnon toimijoille vuonna 2023 julkaistun riskienhallinnan käsikirjan pohjalta.
- Sivistyshallinnon toiminnassa vahvistetaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta yhdenvertaisuusvaltuutetun ja tasa-arvovaltuutetun ohjeiden mukaisesti.
- Sivistyksellä, osaamisella ja yhteiskunnan uudistamisella tuetaan kulttuurista muutosta kestävyysmurroksen saavuttamiseksi. Sivistyshallinto noudattaa kestävän kehityksen tavoitteita sekä seuraa tavoitteiden toteutumista muun muassa valtionhallinnon yhteistä vastuullisuusraportoinnin viitekehystä hyödyntäen.
- Kulttuurista moninaisuutta edistetään tavoitteellisin toimin ja panostetaan koko henkilökunnan jatkuvaan oppimiseen moninaisuutta koskevissa asioissa. Moninaisuustyössä hyödynnetään soveltuvin osin ministeriön moninaisuuden toimenpideohjelmassa tulossopimuskaudelle määrittämiä toimenpiteitä.

3 Tulostavoitteet

Kotimaisten kielten keskus (Kotus) edistää toiminnallaan seuraavia tavoitteita hallitusohjelmasta:

Suomalaisten oppimistulokset ja koulutustaso nousevat.

Tulostavoite 1 (TAE) Suomen ja/tai ruotsin kielen opettaminen maahan muuttaville ja jo muuttaneille vaatii uudistuksen, joka ulottuu kaikille koulutusasteille.	
2025	<i>Kotus antaa asiantuntija-apua kansalliskielillä kotoutumisessa ja kirjoittamalla maahanmuuttajakielten Suomi-sorani-sanakirjaa. Kielineuvonta palvelee suomi toisena kielenä -opettajia. Edistetään selkeää kielenkäyttöä ja tehdään yhteistyötä selkokielen asiantuntijoiden kanssa.</i>

Perustaitojen osaaminen vahvistuu ja jokainen saavuttaa peruskoulusta riittävät perustiedot.

Tulostavoite 2 (TAE) Lasten ja nuorten lukutaitoa vahvistetaan. Jatketaan lukutaitostrategian toimeenpanoa ja laajennetaan Lukuliikettä, jonka tavoitteena on kaikenikäisten lukutaidon edistäminen.	
2025	<i>Kotus pitää yleiskielen käyttökelpoisena huolehtimalla kielen normien ajantasaisuudesta ja tarjoamalla opetuksen ja kaikkien yleiskielen käyttäjien tueksi Kielitoimiston ohjepankkia ja Kielitoimiston sanakirjaa. Kotus tekee työtä selkeän kielenkäytön hyväksi. Lukutaitoa pidetään esillä Kotuksen avauksissa ja julkaisuutuotannossa. Skrivsäker-hankkeen tuloksia ylläpidetään ja päivitetään.</i>

Sivistys (koulutus, tiede, kulttuuri ja taide, nuoriso ja liikunta) luo edellytyksiä talouden kasvu.

Tulostavoite 3 (TAE) Kaksikielisyys on maallemme myönteinen vahvuus.	
2025	<i>Kotus päivittää Suomi-ruotsi-suursanakirjaa. Kielineuvonta palvelee kääntäjiä, opettajia ja viranomaisia, myös nimistösuunnittelussa. Järjestetään Suomalais-ruotsalainen kääntäjäseminaari yhteistyössä Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton kanssa. Tehdään tunnetuksi Hyvän nimistön opas -verkkajulkaisua, jossa annetaan ohjeita suomen- ja ruotsinkielisten nimien suunnitteluun.</i>

Tulostavoite 4 (TAE) Kotus edistää kielellisiä oikeuksia jatkamalla kansalliskielistrategiassa ja kielipoliittisessa ohjelmassa määriteltyjen toimenpiteiden toteuttamista.

2025	<i>Kotus osallistuu Kansalliskieliverkoston toimintaan. Vähemmistökielifoorumin toiminnalla edistetään Kielipoliittisen ohjelman tavoitteita. Kotus vaikuttaa siihen, että selkokieltä ja selkeää yleiskieltä edistetään rinnakkain. Osallistutaan prof. Onikki-Rantajääskön selvityksen Suomi osallisuuden kielenä toimeenpanoon ja pidetään esillä tämän ja muiden kansalliskielistrategiaan liittyvien selvitysten ehdotuksia.</i>
------	---

Tulostavoite 5 (TAE) Kansalliskielten asema yhteiskunnassa on selkeä, vahva ja suomalaisia yhdistävä. Suomi on kannustava sivistisyhteiskunta ja ylpeä omasta monipuolisesta kulttuuriperinnöstään.

2025	<i>Yleiskieli pidetään käyttökelpoisena huolehtimalla sen normien ajantasaisuudesta ja tarjoamalla kielenkäyttäjien tueksi Kielitoimiston ohjepankkia ja Kielitoimiston sanakirjaa sekä Suomi-ruotsi-suursanakirjaa. Uusia jaksoja julkaistaan kulttuurihistoriallisesti merkittävistä Suomen suomalais- ja ruotsalaismurteiden ja suomen kirjakielen historiaa kuvaavista sanakirjoista. Kotus julkaisee Kielikello- ja Språkbruk-verkkolehtiä, joiden yleistajuiset artikkelit tarjoavat kielenkäyttäjille tietoa eri kielimuodoista ja tyyleistä.</i>
------	--

Tulostavoite 6 (TAE) Viranomaisten selkeää ja ymmärrettävää viestintää vahvistetaan.	
2025	<i>Kotus seuraa viranomaisten ja julkisten palvelujen kielenkäytön tilaa ja kehitystä tutkimus- ja sidosryhmäyhteistyöllä. Kotus tarjoaa kaikille avointa Hyvän virkakielen verkkokurssipakettia valtionhallinnon yhteisellä oppimisolustalla (E- oppivassa) ja pyrkii saamaan nämä kurssit osaksi valtion, kuntien ja hyvinvointialueiden työntekijöiden perehdyttämistä. Kotus tarjoaa tilauskoulutusta viranomaisille. Tarjotaan kielen- ja nimistöhuollon julkaisuja, jotka tukevat viranomaisten selkeää ja ymmärrettävää viestintää. Järjestetään selkeän kielen päivä yhteistyössä virkakieliryhmän kanssa. Jatketaan yhteistyötä eri viranomaisten kääntäjien kanssa, mm. valtioneuvoston ruotsin kielen lautakunnan toiminnan kautta. Nykysuomen sanojen merkityksiä kuvaava ja ilmauksia normittava. Kielitoimiston sanakirja on vapaasti ja saavutettavasti käytettävissä.</i>

Tulostavoite 7 (TAE) Kielelliset tarpeet huomioidaan toimivien palvelupolkujen kehittämisessä ja esimerkiksi digitaalisten ratkaisujen kehitystyössä.	
2025	<i>Kotus tarjoaa kaikille avointa Kielitoimiston ohjepankkia sekä resurssien rajoissa kieli- ja nimeuvontaa ja maksullista konsultointia digitaalisten palvelujen kielellisten ratkaisujen kehittämiseksi. Kielitoimiston sanakirja tarjoaa avoimesti verkossa ajantasaista tietoa nykysuomen sanojen merkityksestä ja käytöstä. Nykysuomen sanalista sekä suurin osa sanakirjoista on vapaasti ladattavissa ja käytettävissä apuvälineenä mm. tietokoneohjelmien ja käyttöliittymien kehitystyössä. Jatketaan kielten nimien projektia, jossa yhteistyössä Kansalliskirjaston kanssa laaditaan suomenkielisten kielten nimien sanasto.</i>

Tulostavoite 8 (TAE) Hallitus hyödyntää yhteiskunnallisia tietovarantoja ja tutkittua tietoa aktiivisesti päätöksenteossaan, jotta rajalliset resurssit voidaan kohdistaa vaikuttaviin toimenpiteisiin.	
2025	<i>Kotus viestii esiselvityksestä, jonka se vuonna 2024 laati Suomessa puhuttavien kielten käytön seurantaan tarkoitetun infrastruktuurin (Kielten käyttötietokanta) rakentamisesta, ja mahdollisuuksien mukaan suunnittelee esiselvityksen ehdotusten toteuttamista. Ehdotukset tullaan toteuttamaan, mikäli hankkeelle saadaan erillisrahoitus. Kotus viestii selvityksistään, jotka koskevat säädös- ja virkakieltä sekä julkisten palvelujen kielityötä.</i>

Tulostavoite 9 (TAE) Huoltovarmuus on yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden perusta. Huoltovarmuuden näkökulma otetaan huomioon kaikessa päätöksenteossa kaikilla hallinnonaloilla.	
2025	<i>Kotus jatkaa Maanmittauslaitoksen paikannimirekisterin nimien tarkistustyötä, mikä edesauttaa hälytysturvallisuutta. Edistetään selkeää julkista kielenkäyttöä, jonka tarve korostuu kriisitilanteissa. Annetaan tarvittaessa asiantuntija-apua Nato-sanaston päivittämisessä.</i>

Tulostavoite 10 (TAE) Hallitus tukee saamelaiden oikeuksia ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan.	
2025	<i>Kotus vakiinnuttaa vähemmistökielifoorumin toiminnan saamen kielten ja muiden kotoperäisten vähemmistökielten edistämisen tukena.</i>

Koulutus vastaa paremmin työelämän tarpeisiin ja vähentää kohtaanto-ongelmaa.

Tulostavoite 11 (TAE) Korkeakouluja kannustetaan lainsäädännöllä lisäämään kotimaisten kielten opetuksen tarjontaa ulkomaisille opiskelijoille.	
2025	<i>Kotus antaa asiantuntija-apua. Kotuksen aineistot, palvelut ja sanakirjat tarjoavat monia lähtökohtia suomen ja ruotsin kielen opetukselle.</i>

Toteutetaan valtionhallinnon tuottavuusohjelmaa, jolla tuetaan hallituksen julkisen talouden kestävyysvajetta. Digitalisaation mahdollisuuksia hyödynnetään hallinnollisen työn vähentämisessä.

Kotus sujuvoittaa hallinnollista työtään hyödyntämällä digitalisaatiota ja parhaita mahdollisia työvälineitä.

Tulostavoite 12 Kotus toteuttaa tuottavuusohjelman mukaiset toimet JTS 2025–2028:n mukaisesti huomioiden henkilöstön hyvinvointi ja palvelukyvyn laatu.	
2025	<i>Kotus toteuttaa tuottavuusohjelman mukaiset toimet huomioiden henkilöstön hyvinvointi ja palvelukyvyn laatu.</i>

Opetushallitus ja Kotimaisten kielten keskus valmistelevat virastojensa yhdistymisen vuoden 2025 aikana niin, että uudesta virastosta syntyy toiminnallinen kokonaisuus ja palvelut ovat löydettävissä asiakaslähtöisesti. Uudistuksen organisointi toteutetaan hyvää henkilöstöpolitiikkaa noudattaen.

Sivistyshallinnon toiminnassa vahvistetaan varautumista ja riskienhallintaa valtionhallinnon toimijoille vuonna 2023 julkaistun riskienhallinnan käsikirjan pohjalta.

Tulostavoite 14 (TAE) Kotus vahvistaa varautumistaan ja riskienhallintaa.	
2025	<i>Kotuksessa perehdytään ja valmistaudutaan toteuttamaan OPH:n riskienhallinnan ja varautumisen ohjeistusta vuoden 2026 alusta ja sovelletaan niitä soveltuvin osin vuoden 2025 aikana.</i>

Sivistyshallinnon toiminnassa vahvistetaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta yhdenvertaisuusvaltuutetun ja tasa-arvovaltuutetun ohjeiden mukaisesti.

Tulostavoite 15 (TAE) Kotus vahvistaa toiminnassaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.	
2025	<i>Toteutuman ja laadun tarkastelu sekä tarpeen mukainen ohjeistuksen päivitys. Kotus osallistuu mahdollisuuksien mukaan valtioneuvoston "Me puhumme teoin" -kampanjaan.</i>

Sivistyksellä, osaamisella ja yhteiskunnan uudistamisella tuetaan kulttuurista muutosta kestävyysmurroksen saavuttamiseksi. Sivistyshallinto noudattaa kestävä kehityksen tavoitteita sekä seuraa tavoitteiden toteutumista muun muassa valtionhallinnon yhteistä vastuullisuusraportoinnin viitekehystä hyödyntäen.

Tulostavoite 16 (TAE) Kotus noudattaa kestävän kehityksen tavoitteita ja seuraa niiden toteutumista.	
2025	<i>Kotus noudattaa toiminnassaan kestävän kehityksen tavoitteita ja seuraa niitä käytettävissä olevien resurssien mukaisesti.</i>

Kulttuurista moninaisuutta edistetään tavoitteellisin toimin ja panostetaan koko henkilökunnan jatkuvaan oppimiseen moninaisuutta koskevista asioista. Virasto hyödyntää moninaisuustyössään soveltuvien osien ministeriön moninaisuuden toimenpideohjelmassa tulossopimuskaudelle määrittämiä toimenpiteitä.

Tulostavoite 17 (TAE) Kotus vahvistaa moninaisuutta koskevaa osaamista ja toimintaa.	
2025	<i>Kotus jatkaa Vähemmistökielifoorumin ja kielilautakuntien toimintaa. Kotus korostaa, että asiallinen, ymmärrettävä ja selkeä sekä sukupuolisensitiivinen kieli tukee tasa-arvoa. Kotuksen sanakirjat ja muut julkaisut ovat teknisesti saavutettavia. Moninaisuus ja tasa-arvo näkyvät nykykieltä kuvaavan Kielitoimiston sanakirjan päivittäisessä artikkelityössä (mm. vanhoja sukupuolittuneita esimerkkejä poistetaan sanakirjaa päivitettäessä). Kielitoimiston sanakirja tekee yhteistyötä maahanmuuttajasanakirjojen kanssa ja Kehitysvammaisten Tukiliiton Leijalehden kanssa. Moninaisuus ja tasa-arvo, esim. maantieteellinen edustavuus otetaan huomioon korkeakouluharjoittelijoita valittaessa. Kotus osallistuu mahdollisuuksien mukaan valtioneuvoston "Me puhumme teoin" -kampanjaan.</i>

4 Voimavarojen hallinta

Voimavarojen hallinnan laadulliset tavoitteet

Kilpailullinen toiminta

Kotuksen maksullisten palveluiden hinnoista päätetään liiketaloudellisin perustein. Hinnat on sovitettu kilpailutilanteen ja markkinoiden mukaisesti. Varsinaista markkinatutkimusta ei ole tehty, vaan markkinaa seurataan säännöllisesti omalla virkатыönä. Palveluiden hinnoittelussa on otettu huomioon aiheuttamisperiaatteen mukaiset muuttuvat ja kiinteät kustannukset sekä tarpeelliset investointimenot ja rahoituskulut. Kotus on asettanut vähimmäistavoitteeksi täyden kustannusvastaavuuden, mutta tavoittelee toimintaan sitoutuneille kustannuksille kohtuullista tuottoa. Kustannusvastaavuuslaskelmat laaditaan vuosittain ja niiden laadintaperiaatteina noudatetaan Valtiokonttorin määräystä maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelman sekä tuloslaskelman laatimisesta.

Kilpailullisen toiminnan laajuus supistunee tulossopimuskaudella henkilöresurssien vähetessä.

Voimavarojen hallinnan määrälliset tavoitteet

	Toteutuma 2023	Arvio 2024	Tavoite 2025
Henkilötyövuodet (perustoimintamenot, htv)	67	71	71
Työtyytyväisyysindeksi (VM Baro)	3,5	3,5	3,5
Sairauspoissaolot (pv /htv)	6,7	< 8	<8
Koulutuspäivät (työpäiviä / htv)	1,9	3,0	2,0
Johtaminen (VM Baro johtajuusindeksi)	3,5	3,4	3,5
Tilat (tilatehokkuus m ² / hlö)	20	20	20
Sopimuksista Hanselin kilpailuttamia (%)			
Taloushallinnon raportoitu työ määrä (htv) suhteessa kirjanpitoyksikön kokonaishenkilötyövuosiin (%)	0,73	1,07	1,07
Tiedot tilinpäätöksissä oikein ja riittävät VTV:N havainnot tilinpäätökseen ja tietojen oikeellisuuteen liittyen (kpl)	0	0	0
Sisäinen valvonta kirjanpitoyksikössä toimiva (talouden hoidon näkökulmasta) (VTV:n havainnot sisäisen valvonnan osalta (kpl)	0	0	0

Vuonna 2025 vähennetään määräaikaista henkilöstöä sekä jatketaan määrällisen henkilösuunnitelman toteuttamista, jolloin noin kolmen eläköityvän tilalle palkataan yksi. Ulkopuolisella rahoituksella palkataan sanakirjantoimittajia.

Henkilöstöä tuetaan osallistamisella valmisteluun ja avoimella tiedottamisella muutoksista. Sivistyshallinto 2030 uudistuksessa henkilöstöä valmennetaan kohtaamaan muutoksia ja lisäämään joustavuutta yhdessä Opetushallituksen kanssa.

Vuoden 2024 alusta uudistettiin työajankohdentamisen ohjeistusta koulutuksen osalta ja toisaalta myös henkilöstömäärän vähentyminen on johtanut ydintehtävien priorisointiin. Näin koulutuspäivien määrän odotetaan vähenevän.

Toiminnallisen tehokkuuden sekä tuotosten ja laadunhallinnan tavoitteet

Taulukossa ei ole otettu vielä huomioon mahdollisia valtionhallinnon tuottavuusohjelman tai virastorakenneuudistuksen vaikutuksia

Tavoite / toimenpide	Toteutuma 2023	Arvio 2024	Tavoite 2025
SUORITTEET JA JULKISHYÖDYKKEET			
Julkaisut (painotettu kappalemäärä)	3 217	4 000	3 000 ¹
Kielineuvonta (vastauksia kpl)	5 430	5 450	5 400
Esitelmät ja asiantuntija- tehtävät (kpl)	421	350	300
Kielenkäytön opetus (tuntia)	682	700	600
Verkkosanakirjojen sana-artikkelit (kpl)	20 936	19 040	12 089 ²
Verkkopalvelun kävijämäärä	8 153 006	4 500 000	8 000 000
PALVELUKYKY JA LAATU			
Asiakaspalaute (asteikko 1–4)	4	3	3
TALOUDELLISUUS			
Julkaisut, painotettu kappalemäärä (euroa/kpl)	363	283	412
Kielineuvonta, vastauksia (euroa/kpl)	28	34	29
Esitelmät ja asiantuntija- tehtävät (euroa/kpl)	2 496	2 054	2 726
Kielenkäytön opetus (euroa /tunti)	222	179	153
Verkkosanakirjojen sana-artikkelit (euroa /kpl)	119	188	226
TUOTTAVUUS			
Julkaisut, painotettu kappalemäärä (kpl/htv)	217	167	175
Kielineuvonta, (vastauksia/htv)	2 155	2 725	2504
Esitelmät ja asiantuntija- tehtävät (kpl /htv)	32	33	29
Kielenkäytön opetus (tuntia /htv)	234	425	243
Verkkosanakirjojen sana-artikkelit (kpl/ htv)	598	381	312

¹ Julkaisutavoitetta on pienennetty aiemmasta, sillä tavoite oli alun perin asetettu epärealistisen korkeaksi ottamatta riittävästi huomioon uudistettua laskentakaavaa, joka painottaa julkaisujen vaatiman tekstityön määrää.

² Verkkosanakirjojen julkaistavien sana-artikkelien määrä vaihtelee vuosittain, koska julkaisujakson artikkelien pituus ja työläys vaihtelevat. Lisäksi toimitusten leksikografisessa työssä on välillä muita painopisteitä. Julkaistavat sana-artikkelit kuvaavat muutenkin vain osaa sanakirjatoimitusten leksikografisesta työstä, koska määrissä eivät näy esim. olemassa oleviin sana-artikkeleihin tehtävät muutokset sekä tarkistukset ja viimeistelyt, joita sanakirjan johdonmukaisuus ja laatu vaativat. Myös sana-artikkelien poistot ovat osa leksikografista työtä. Vuoden 2025 ennusteeseen vaikuttaa lisäksi se, että Kielitoimiston sanakirjassa ei julkaista lainkaan uusia artikkeleita, kun toimitusjärjestelmä vaihtuu. Lisäksi useissa sanakirjoissa julkaistava artikkelimäärä on tarkasteluvuonna olennaisesti pienempi henkilöstön vähenemisen sekä uusien määräaikaisten toimittajien perehdytyksen vuoksi.

TOIMINNAN RAHOITUS Viraston toimintamenomomentti (1000 euroa)	2023 TP	2024 Arvio	2025 TAE
Siirtynyt edelliseltä vuodelta	720	815	711
TA ja LTAt / kehys	4 625	5 069	4 829
Käytettävissä oleva rahoitus	5 345	5 884	5 540
Menot	4 932	5 662	5 627
Tulot	402	489	590
Nettomenot	4 530	5 173	5 037
Siirtyy seuraavalle vuodelle	815	711	503

Sanakirjojen toimittamiseen saadaan ulkopuolista rahoitusta, mikä näkyy lisääntyvinä tuloina, ja henkilöstömenoissa. Vuonna 2025 valmistaudutaan Opetushallituksen ja Kotuksen yhdistymiseen ja osallistutaan muutoinkin Sivistyshallinto 2030 hankkeen täytäntöönpanoon sekä Rauhankatu 17 peruskorjaushankkeen suunnitteluun. Muutto uusiin toimitiloihin tapahtuu vuoden 2028 lopulla tai vuoden 2029 alussa.

TOIMINNAN RAHOITUS Kaikki viraston käytettävissä olevat momentit (1000 euroa)	2023 TP	2024 Arvio	2025 TAE
29.01.07 Kotimaisten kielten keskuksen toimintamenot	4 625	5 069	4 829
29.40.53.02. Tiedepoliittisten tavoitteiden edistäminen	475	270	0
32.30.51.07. Palkkatuetty työ, valtionhallinto (KPY)	26	23	0
33.20.52.01. Palkkatuetty työ, valtionhallinto	9	7	0
4.22.29.40.03. Kotimaisten kielten keskuksen toimintamenot	719	815	711

Toimintamenomomentille budjetoitujen tulojen ja menojen erittely

(1 000 euroa)	2023 toteutuma	2024 arvio	2025 arvio
Henkilöstökulut	3 823	4 492	4 316
Toimitilavuokrakulut	514	528	520
Palvelujen ostokulut*	541	615	700
Muut kulut	54	83	90
Investointimenot**	0	0	0
Bruttomenot	4 932	5 718	5 626
Maksullisen toiminnan tuotot	146	146	100
Muut tuotot	255	400	489
Bruttotulot	401	546	589
Nettokäyttö/-käyttöarvio	4 531	5 172	5 037
Siirtynyt/siirtyy (arvio)	720	814	711
TP/TA/TAE	4 625	5 069	4 829
Käytettävissä yhteensä	5 345	5 883	5 540
Siirtyy seuraavalle vuodelle (arvio)	814	711	503

* Mukaan lukien muut vuokrakulut kuin toimitilavuokrakulut

** Liikekirjanpidossa taseeseen omaisuudeksi kirjattavaksi tulevat erät

5 Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset

Viraston tulossopimus on laadittu vuodelle 2025 ja se on viimeinen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Kotuksen välinen tulossopimus. Seuraava sopimus sisältyy Opetushallituksen kanssa laadittavaan tulossopimukseen.

Virasto raportoi opetus- ja kulttuuriministeriölle edellä esitettyjen tavoitteiden, myös konkreettisten toimien, saavuttamisesta ja määrärahojen käytöstä sekä vaikuttavuudesta vuosittain tilinpäätösasiakirjassaan ja ministeriön tilinpäätöksessä koskien kirjanpitoyksikköjä. Ministeriö antaa talousarvioasetuksessa tarkoitetun kannanoton viraston tilinpäätöksestä.

Tavoitteiden toteutumista tarkastellaan tulosneuvottelujen yhteydessä sekä virastokohtaisissa tapaamisissa. Viraston tulee raportoida erityisesti tavoitteista jäämisestä ja syistä tähän. Opetus- ja kulttuuriministeriö ja virasto seuraavat tavoitteiden toteutumista ja määrärahojen riittävyyttä ja ryhtyvät toimenpiteisiin, mikäli tavoitteita ei pystytä saavuttamaan virastolle osoitetuilla resursseilla.

Virasto julkaisee tulossopimuksen Valtiokonttorin määräyksen (VK/114329/00.00.01.06.00/2021) mukaisesti Tutkihallintoa.fi-palvelussa verkkolinkityksiä käyttäen viimeistään viikon kuluttua tulossopimusten hyväksymisestä.

Helsinki, 10.1.2025

Ylijohtaja Sirkku Linna

Opetusneuvos Soili Vasikainen

Johtaja Leena Nissilä

Hallintopäällikkö Annikki Niiranen

VN/17561/2023-OKM-43

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

Vasikainen Soili 91305528L

2025-01-09

Linna Sirkku 91319379D

2025-01-09